GAZETA LWOWSKA.

W Sobotę N^ro. 11. 18. Stycznia 1817.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytaniia.

Według doniesień z Londynu pod d. 27. Grudnia, zjechał tam ostatnią nocą Xiążę Wellington, w towarzystwie Lorda Anthura Hilla. Przybywszy do Dartfordu, wyprawił zaraz posłańca do Lorda Castlereagha, przesiaduiącego we wsi swoiey North-Eray, z doniesieniem o swoim przyieździe. Lord Castlereagh poiechał zatem natychmiast do Londynu, gdzie miał długą rozmowę z Xiążęciem Wellingtonem; nie przyiechał on, iak z początku sądzono, z Paryża, lecz prosto z Mont St. Marsan pod Cambray. Gdy teraz wszystkie popisy woyska sprzymierzonego iuż ukończone, przeto, iak sądzą, chce Xiążę Wellington, przed odiazdem swoim do Paryża, uczynić niektóre doniesienia Rządowi Angielskiemu, a może też i nie ieden interes prywatny ułatwić. Dnia 28go lub 29go Grudnia, zamyślał tenże Xiążę wyiechać do Paryża.

Dnia 29go Grudnia odprawiła się w Londynie Rada gminna, na którey Lord Prezydent miasta (*umieszczoną w numerze 3cim gazety naszey*) odpowiedź Xięcia Rejenta na podany mu adres oznaymił. Uchwalono, aby wpisać tę odpowiedź w dziennik Izby, a na propozycyę P. Waithmana, wyrazić oraz przy tem zadziwienie i ubolewanie z tąd pochodzące, że w chwili, gdzie skargi Ludu tak głośno o zaradzenie wołały, Ministrowie Królewscy doradzili Xięciu Rejentowi, ażeby na niezaprzeczone wystawienie nieszczęść, i na poważną prośbę o ich uchylenie, w taki sposób odpowiedział. Dodano, że reforma Izby niższey iest środkiem koniecznym do przywrócenia praw i pomyślności Kraiu, i że wszystkie Hrabstwa etc. wezwane bydź maią ninieyszem do wspólnego wyrzeczenia życzeń swoich względem uchronienia się przez wczesną reformę, sposobem konstytucyynym, zagrażaiącego niebezpieczeństwa.

Dnia 23. Grudnia słuchano po raz szósty i ostatni zawichrzycieli w czasie zgromadzenia w Spafieldzie. Dwóch z nich, Cashmann maytek, i Cambell 16to- letni włóczęga uliczny, oskarzeni o kradzież i bunt, po kary do Sądu Old-Bailley odesłani zostali; Cartes, przez wzgląd na dobre zaświadczenia, wypuszczony iest z więzienia. Preston i Hoope za rękoymią odzyskali wolność; lecz z powodu należenia do rozruchów, na żądanie stawić się ieszcze musieli. Stary Watson badany iest w Ministerium Spraw Wewnętrznych; złożono o nim naykorzystnieysze zaświadczenia.— Ten iest skutek owego zdarzenia, o którem tak wiele mówiono, i z początku za niebezpieczny spisek przeciw Państwu okrzyczano.

W Bath i Brystolu tak się było mocno zagęściło żebractwo, iż trudno było przeyśdź przez iaką ulicę, bez doznaniu natrętnictwa zebrakow. Z tego powodu zebrało się iedno Towarzystwo i kazało drukować kartki, które za bardzo małą cenę kupić było można. W kartkach tych upraszano współobywateli, aby żadnemu żebrakowi nie dawali pieniędzy, lecz iedną takową karteczkę. Żebrak, przychodzący z nią do Wydziału rzeczonego Towarzystwa, iest ściśle badanym, i otrzymuie potrzebne wsparcie, ieżeli nie iest zdolnym do pracy. Tym sposobem ustała żebranina w obu tych miastach.

Pisma publiczne głoszą, że Polak Pistowski (gazety Angielskie piszą go: Pownatowski) dla tego wywiezionym został z wyspy S. Heleny do Przylądku dobrey nadziei, iż chciał tam uwieśdź żołnierzy Angielskich.

Francya.

Z Paryża d. 24. Grudnia. — Wice-Hrabia Chateaubriand proponował dnia 24go Listopada, na posiedzeniu Izby Parow; towarzyszom swoim nayuniżeńszą prośbę do Króla, ażeby to, co się na ostatnich Zgromadzeniach obieraiących działo, pod ściśleyszą rozwagę wziąć, a potem, co słuszna, rozporządzić raczył. Izba pominęła tę propozycyę i przystąpiła do dziennego porządku. Obrażony tem Wice-Hrabia udał się więc do Publiczno-

)(

ści, i w pisemku blisko trzyarkuszowem przełożył oneyże powody, które go do propozycyi iego skłoniły. Te są częścią powszechne, częścią szczególne. Pomiędzy pierwsze liczy ón wydane z okoliczności wyborów okólniki Ministrów Policyi i Przychodów, listy Prefektów, i odezwy rożnych Wyborcow (Elektorow); do drugich zaś listy prywatne, donoszenia i uwagi. P. Chateaubriand iest nader dokładnym w wyliczaniu wszystkich dowodów zdania swoiego. Według niego, ostatnie Zgromadzenia obieraiące nie były wolne, lecz przez Ministrów i Ajentów onychże zebrane, kierowane, i do wyborow nakłaniane. Wyłączali oni imiennie od wyborów Obywateli, którzy w służbie Królewskiey zyskali wawrzyny i blizny odnieśli, odmawiaiąc im urlopu, bez którego się na Zgromadzeniach wyborowych pokazać nie mogli. Przeciwnie zaś inne osoby, które dla zasad politycznych i dawnieyszego ich związku z Jakobinami, pod dozorem Policyi zostawały, powypuszczali na wolność, aby na wyborach głosować mogły. Osobliwie Minister Policyi roziątrzył Wice-Hrabiego okólnikiem, w którym zalecał, aby takich Deputowanych wybierano, którzy się umiarkowanemi zasadami wyszczególniaią, a od wszelkich ostateczności dalecy, przy prawości Dynastyi i Konstytucyi obstaią: „W samey rzeczy (pisze Chateaubriand), Policya iest mistrzem szczególnieyszym, kiedy iest mowa o moralności, Konstytucyi i wolności! Dawnieyszey Izbie zarzucano, że się nie zgadza ze zdaniem powszechnem, ze zdaniem Francyi, a przecież to Zgromadzenie było wolno obrane.“ (Zdaie się prawie niepodobną rzeczą ducha stronnictwa daley posuwać, iak Wice-Hrabia w tem oświadczeniu czynił.) „Wolność wyborów (mowi daley nasz publicysta) iest w czasie teraźnieyszym tem bardziey potrzebą dla Francyi, ile że w niey ustawy zabezpieczaiące wolność osobistą i druku, na nieiaki czas uchylone zostały. W skutku ograniczenia wolności druku, będąc panami dzienników, mogą podczas wyborów duchem powszechnym rządzić. Mieymy się na ostrożności (pisze na innem mieyscu), aby nas zdania prywatne nie uwiodły, aby nas namiętności nie uniosły. Działaymy według zasad. Obowiązkiem iest Parow czuwać nad utrzymaniem praw. Ich powinnością iest, nadać im moc, iaką Izba sama w Państwie posiada, ażeby reprezentacyyny Rząd Francuzki nie stał się pośmiewiskiem całey Europy. Nie można się wyprzeć, że się u nas rozszerzaią nauki, przeciwne wolności. (Wyznanie, ważne w ustach P. Chateaubrianda!) Przeszłego roku szemrano, a tego roku iuż wcale głośno gadaią, że Izby są tylko dla tego, ażeby rozkazom Ministrów przez radę dopomagały; że Francya nie iest usposobioną do Rządu reprezentacyynego; że ią potrzeba rządzić przez rozkazy, ale nie przez ustawy.“ Tu Wice-Hrabia popełnia błąd pamięci, nie przypominaiąc sobie, że Xiądz Montesquieu, iako Minister Spraw Wewnętrznych, w Izbie Parów publicznie powiedział: iż nigdy nie było zamiarem Króla wprowadzać we Francyi Rząd reprezentacyyny. P. Marmet w swoiem zbiianiu pisma P. Chateaubrianda (w Paryżu roku 1816 wydanem), może w tey mierze dopomódz pamięci iego.

Karol Monier, były Adjutant w korpusie inżynierow, który (iak wiadomo) za spisek przeciwko twierdzy Vincennes osądzonym był na śmierć, ma sobie z woli Króla darowaną tę karę za to, że ważne taiemnice wyiawił; iednakże skazanym został na deportacyę.

Niemcy.

N. Król Saski, chcąc podać późney potomności niezłomną wierność, wytrwałość do ostatka i wiekopomną śmierć Xięcia Józefa Poniatowskiego, zamyśla (według prywatnych doniesień z Drezna) kazać wystawić temu Wodzowi pomnik nad rzeką Elsterą, gdzie, gdy wszystko zginionem było, chwalebnym zgonem swoim sławę oręża Polskiego uświetnił.

Według wiadomości z Frankfórtu nad Menem, przybył tam N. Król Wirtemberski dnia 27go Grudnia wieczorem, i incognito pod nazwiskiem Hrabiego Urach, wraz z Królową Małżonką swoią.

Przed nadeyściem statków ze drzewem do Frankfórtu nad Menem, był w temże mieście tak wielki niedostatek drzewa, że to (iak pisma publiczne twierdzą) tylko za zaświadczeniem lekarskiem wydawanem było. (Miałożby się tam tak źle postarać o ten niezbędny artykuł, że go nawet na początku tak łagodney zimy nie dostawało?)

Podczas teraźnieyszey zimy, zdarzył się z powodu drożyzny żywności przypadek innemi czasami zwykle przeciwny, że ładunki ziemniaków z Hollandyi do Hamburga zapisano.

W okolicy Memingen przedaią z powodu niedostatku mięso końskie, funt po 5 kraycarow. Ubodzy iedzą psie mięso.

Jedno z pism publicznych umieściło pod artykułem z Hannoweru, co następuie: „Równie iak miasto Kassel, dawnieysza rezydencya i stolica Królestwa Westfalskiego, przez zniesienie onegoż, na świetności, obiegu pieniędzy, zamożności, pilności zarobkowey, i na źródłach wyżywienia się, nadzwyczaynie utraciło, tak przeciwnie nasze miasto Hannower przez ten sam zwrot rzeczy znacznie zyskało, i zdaie się, iak gdyby dawnieyszy zbytek Kasselu przeniósł się do Hannoweru. Do obiegu pieniędzy wiele się przykładaią liczni Officerowie w służbie Angielskiey, i z rozpuszczoney legii Niemieckiey, którzy wszyscy znakomity żołd odstawkowy lub pensye pobieraią; dla tego też tu wielu po Angielsku mówiących słychać. Woyskowi Niemieccy, którzy byli w służbie Angielskiey, zdaią się szukać szczególnieyszey chwały w tem, iż raczey Angielskiego, aniżeli oyczystego ięzyka swoiego używaią; nie iedni udaią nawet, iak gdyby się Niemczyzny oduczyli. Francuzczyzna nie mogła się tu w przeszłych czasach nigdy głęboko zakorzenić; w tym względzie mogłby się Hannower przed innemi miastami nie z iedney strony pochlubić, luboć wiele nayznakomitszych rodzin Hannowerskich szukało niegdyś sławy i zaszczytu w ofiarowaniu usług swoich Królestwu Westfalskiemu. Za to zaś Angielszczyzna czyni u nas widoczne postępy, i widać tu panuiące usiłowanie w przyswaianiu sobie obyczaiów Angielskich. Znana pieśń narodowa Angielska: God save the King (Boże utrzymay Króla), w kilku mieyscach powychodziła z druku w oryginale Angielskim, z dołączeniem wymawiania słów poiedyńczych, ażeby także i ci, którzy Angielsk. ięzyka nie umieią, mogli ią śpiewać po Angielsku. Co do byłego Rządu Francuzkiego i Westfalskiego, trzyma się Rząd ściśle tey zasady, ażeby wszystko, co się w owym czasie stało, ile możności za przywłaszczenie poczytywać, i tę zasadę, chociażby tylko dla konsekwencyi, we wszystkiem utrzymywać. Tymczasem, gdy niepodobna iest rościć sobie prawo do nazywania się sprawiedliwym dla ogółu, nie postępuiąc oraz sprawiedliwie także i z poiedyńczymi, więc po sprawiedliwości przywróconego Rządu Hannowerskiego słusznie spodziewać się należy, że, chociażby sprzedaże dóbr kraiowych za nieważne uznał, nabywcy ich przecież innym iakowym sposobem wynagrodzeni będą. Wielu żołnierzy ze zwiniętey legii Niemieckiey i Anzeatyckiey, puściło się do Zjednoczonych Stanow Amerykańskich, ponieważ tam rąk ludzkich do prowadzenia rzemiosł i rolnictwa tak bardzo szukaią, że płaca robotników, pomimo podostatku żywności, tak iest znaczną, iak w Anglii."

W Hannowerze skazano nieiakiego Palma, byłego tamecznego Urzędnika cywilnego, na dożywotne więzienie za szpiegostwo i inne cięzkie występki.

Z Kasselu donoszą co następuie: „Ponieważ się ubóstwo i niedostatek żywności w stolicy tuteyszey i w okolicy tak bardzo wzmagaią, przeto maią plan, ażeby wielkie, za Rządu Westfalskiego dla 3000 żołnierzy wybudowane, a teraz całkiem próżno i bez użytku stoiące koszary, przerobić na wielki dóm przymusowey roboty, gdzie wszystkich włoczęgów i żebraków z całego Kraiu zatrudnić zamyślaią. Usiłowania, ażeby fabrykantów z zagranicy sprowadzić, i onychże skłonić, aby ten wielki budynek całkiem, lub po części na pożyteczne rękodzielnie obrócili, nie poszczęściły się. Nie iedni zgłaszali się wprawdzie, nie mogli iednak zgodzić się na warunki. — Wiadomość w czasie choroby Xięcia Elektora rozsiana, iakoby Jego Królewicowska Mość postanowił stan prostych żołnierzy, przy teraźnieyszey drożyznie chleba, przez codzienną dopłatę dwóch groszy Niemieckich do pięciu groszy, polepszyć, nie potwierdziła się. Ale każdemu żołnierzowi, przy rozbieraniu starego zamku robiącemu, wyznaczony iest dodatek po 2 grosze Niemieckie do zwyczaynego żołdu. Inni naiemnicy otrzymuią codziennie po 5 groszy."

Prusy.

Dalszy ciąg (*przerwanego w przeszłym numerze gazety naszey*) Patentu Królewskiego, względem zaprowadzenia Praw Pruskich w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem:

§. 8. Wszelkie testamenta lub inne ostateczne rozrządzenia przed 1. Marca 1817 roku poczynione, co do ich formy zupełnie uważane bydź maią podług przepisow praw dawnieyszych. Także i osnowa tychże testamentów iest ważną, ieżeli iakowy wyraźny zakaz prawa w czasie otworzonego spadku, iey nie iest przeciwnym. W ostatnim względzie, w szczególności nauka o zdolności ustanowionych dziedziców do obięcia spadku, oraz o części sukcessorom prawnym koniecznie zostawić się maiącey (pars legitima) zastosowaną bydź musi podług praw tych, które w czasie otwartego spadku miały moc obowiązuiącą.

§. 9. Testamenta zaś przez spadkodawców własnoręcznie pisane i podpisane, które bez zachowania inney iakowey dalszey formalności dotąd były ważne, oraz i te, które przed

)(2

Notaryuszem były zdziałane, tylko ieszcze przez przeciąg roku iednego, od 1. Marca 1817. roku zacząwszy, za prawoważne uważane bydź maią. Po upłynieniu tego czasu zaś, gdyby inne dalsze sporządzonem nie zostało ważne rozrządzenie, spadek przechodzi na sukcessorów z prawa do niego powołanych, ieżeli udowodnionem bydź nie może, iż spadkodawca przez cały ten iednoroczny przeciąg czasu znaydował się w niemożności sporządzenia testamentu podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego. Wreszcie każdy, chcący testament swoy, iuż przed Notaryuszem zdziałany, potem sądownie kazać sporządzić, lub w Sądzie złożyć, ma bydź wolnym od wszelkiey opłaty, wyiąwszy iednak gotowe wydatki, które zapłacić iest obowiązanym.

§. 10. Prawny porządek sukcessyyny pomiędzy rodzicami i dziećmi, i innemi członkami familiynemi, o ile takowy przez prawoważne układy nie został odmienionym, co do wszelkich spadków do dnia 1. Marca 1817 otworzonych, podług dotychczasowych praw, potem zaś, ieżeli spadkodawca żadnych nie poczynił odmian, podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego uważanym i ustanowionym bydź powinien.

§ 11. Stosunek prawny pomiędzy małżonkami, którzy przed 1. Marca 1817 związek małżeński zawarli, co do praw i obowiązków między żyiącemi, iako też co do zasad względem rozdziału maiątku przy rozwiązaniu małżeństwa, oznaczonym bydź ma podług praw tych, które w czasie zawarcia małżeństwa miały moc obowiązuiącą.

Przyczyny, z których zawarte przed 1wszym Marca 1817 małżeństwo odtąd za żadne lub nieważne uznanem, albo rozwiązanem bydź ma, rozpoznane bydź powinny podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego, ieżeli nie z takich powzięte są czynów, które dawniey iuż nastąpiły, i które podług owczasowych praw nie były uważane za powód dostateczny. Przy otworzeniu spadku, ieżeli w tey mierze prawoważne nie exystuią układy lub rozporządzenia testamentowe, lecz porządek sukcessyyny podług prawa ogólnego musi bydź urządzonym, małżonkowi przeżyiącemu służyć ma wybór, czyli podług praw tych, które w czasie zawartego małżeństwa miały moc obowiązuiącą, lub podług przepisów, iakie w powszechnem Prawie kraiowem względem porządku sukcessyynego przy zachodzącey wspólności dóbr są obiete, chce mieć udział z sukcessyi.

§. 12. Między wszystkiemi małżonkami, którzy dopiero po 1. Marca 1817 roku związek małżeński zawieraią, mieysce mieć ma wspólność maiątku w tym sposobie, iak takowa w powszechnem Prawie kraiowem w Części drugiey Tyt. I. §. 361. i następnych iest oznaczona, ieżeli takowa przez wyraźne układy nie została wyłączoną.

§. 13. Służący oycu podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego użytek maiątku dzieci iego, zaczyna się znowu z dniem 1. Marca 1817. Prawo zaś matki używania przychodów z maiątku swych dzieci, w niedostatku prawoważnych w tey mierze układów, z tymże dniem ustaie, ieżeli iey takowe przez powszechne Prawo kraiowe nie iest nadanem.

§. 14. Dzieci z nieprawego łoża spłodzone, które przed 1. Marca 1817 roku urodziły się, otrzymaią z tymże dniem prawa, w powszechnem Prawie kraiowem im nadane, o ile im takowe przez dotychczasowe prawa były odięte. W niedostatku zaś ważnego uznania oycostwa, ani nałożnica iakowego wynagrodzenia, ani też nieprawe dziecko za czas aż do 1. Marca 1817 iakowych żądać może alimentów. Jeżeli zaś połóg po 1. Marca 1817 nastąpił, natenczas skutki prawne nieprawego cielesnego obcowania podług powszechnego Prawa kraiowego uważaią się.

§. 15. Przy nastąpionem iuż zniesieniu poddaństwa pozostać się, i stosownie do tego teraźnieyszy stosunek między dziedzicami dóbr ziemiańskich i znayduiącymi się w tychże ich dobrach nie dziedzicznymi chłopami i włościanami ma bydź nadal w mocy swoiey zachowanym, podług którego iuż włościanie, iako ludzie zupełnie osobiście wolni maią bydź uważani, którzy nadanych im od dziedziców gruntów i przychodów używaią, i za takowe pewne daniny bądź w gotowych pieniądzach, bądź in natura oddaią, lub też zaciąg odrabiaią. — Sposób, w iakim Edykt względem stosunków dziedziców dóbr ziemiańskich i włościan z dnia 14. Września 1811, i deklaracye iego z dnia 29. Maia r. b., w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem z należytą na prawa wszystkich interessowanych względnością ma bydź zastosowanym, zostawuie się dalszemu oznaczeniu przez osobne wydać się maiące w tey mierze urządzenie.

§. 16. Przedawnienie w przypadkach tych, w których iuż przed 1. Marca 1817 było dopełnionem, iedynie podług praw dotychczasowych ma bydź uważanem, chociaż kto do nabytych z niego praw, lub służących mu excepcyi, późniey dopiero odwołuie się. W tych zaś przypadkach, w których oznaczony przez dotychczasowe prawa przeciąg czasu do prze-

dawnienia z dniem 1. Marca 1817 ieszcze nieupłynął, zastosowane bydź maią przepisy powszechnego Prawa kraiowego. Gdyby iednak do dopełnienia zaczętego iuż przed 1. Marca 1817 przedawnienia w powszechnem Prawie kraiowem czas krótszy, aniżeli w Prawach zniesionych miał bydź przepisanym, natenczas ten, który na takowem krótszem przedawnieniu zasadza się, czas iego dopiero od dnia 1. Marca 1817 rachować może.

§. 17. Co do ilości dozwolonych procentów, po 1. Marca 1817 zastosowane bydź maią przepisy powszechnego Prawa kraiowego, i ściągaiące się do tego przedmiotu późnieysze urządzenia, tak, iż skoro w umowie dawniey zawartey wyższe ustanowione zostały procenta, aniżeli prawa Pruskie dozwalaią, dłużnik tylko obowiązanym iest do zapłaty niższych procentów dozwolonych.

§. 18. Pełnoletność co do wszystkich tych osób, które takowey przed 1. Marca 1817 podług dotychczasowych praw ieszcze nie doszły, nabywa się dopiero z skończonym dwudziestym czwartym rokiem.

§. 19. Skoro idzie o klassyfikacyę wierzytelności kilku razem wierzycieli, tedy we wszystkich przypadkach, w których spór między tymiż wierzycielami względem pierwszeństwa, dopiero po 1. Marca 1817 wszczyna się, przepisy praw Pruskich, bez względu na prawa, iakie w czasie tym, z którego wierzytelność iakowa pochodzi, za zasadę decyzyi wzięte bydź maią. Jeżeli zaś rzeczywisty zastaw lub prawo hypoteczne zostało ustanowionem lub nabytem, tedy wierzyciel przy takowem zachowanym bydź musi. Również zostawuie się hypotekom sądowym, iako też milczącym, czyli prawnym dotychczasowe ich pierwszeństwo, tak, iż prawom zastawnym klassa druga, hypotekom zaś klassa trzecia przepisanego w ogólney Ordynacyi Sądowey porządku konkursowego, i w klassach tych mieysce podług porządku w dotychczasowych przepisach prawnych ustanowionego, należy się, aż nowe uregulowanie hypoteki (§. 26.) klassyfikacyę wierzycieli hypotecznych ustanowi.

§. 20. Zawarte w ogólnem Prawie kraiowem prawa karzące, o ile takowe za Rządu zeszłego nie zostały w mocy swoiey zachowane, do występków przed 1. Marca 1817 popełnionych, a ieszcze nieukaranych, wtenczas tylko przystosowane bydź mogą, skoro ustanowione w nich kary są łagodnieysze, aniżeli te, któreby podług praw dotychczasowych do iakowey zbrodni musiały bydź zastosowane. Co do tych zaś występków, które po 1. Marca 1817 popełniaią się, zastosowane bydź maią bez różnicy przepisy powszechnego Prawa kraiowego.

§. 21. Względem dalszego zachowania ustney w processach rosprawy, iako też względem odmian przepisów Powszechney Ordynacyi Sądowey co do postępowania sądowego w ogólności, osobne wydanem będzie urządzenie. W czem urządzenie to różnego nie postanowi postępowania, Powszechna Ordynacya Sądowa wraz z iey dodatkiem i późnieyszemi odmianami, dodatkami i obiaśnieniami, ma służyć za prawidło tak co do formy, iako też co do zawartych w nich przepisów materyi prawa tyczących się, do których także należą między innemi przepisy względem dopuszczenia dowodów.

(Dokończenie nastąpi.)

Rossya.

Gazeta Petersburska, Ruski Inwalid, pod dniem 14. (26.) Grudnia z Petersburga, zawiera, co następuie:

Jenerałom, Sztabs- i Ober-Officerom Woysk Naszych.

„W ciągu przeszłey, około dwóch lat trwaiącey, z nieustannemi poruszeniami, niezmordowanemi trudami, mnogiemi bitwami połączoney, a naostatek szczęśliwie, za łaską Boską, zakończoney woyny, dowiedliście w obliczu Swiatu, iż nietylko iako synowie Oyczyzny, broniliście własney czci i sławy; ale, iako przyiaciele Rodzaiu ludzkiego, powróciliście niepodległość innym Narodom, tym nawet, które przeciwko nam woynę wiodły. Tak znamienite wasze czyny, natężenia, trudy, cierpienia, męztwo, ślachetność, są, zaiste, wyższemi nad wszystkie pochwały i nagrody."

„Atoli wdzięczna, w Osobie Naszey Oyczyzna, dzieląc z wami te wielkie i pełne rozkoszy uczucia, nie zaniechała ze swoiey strony okazywać dla was wdzięczności wszelkiemi sposobami, w mocy ludzkiey zostawionemi. Czyny wasze na samem mieyscu walki, albo, po zebraniu o tem dostateczney wiadomości, przyozdobione zostały rangami i znakami odznaczenia. Płynąca krew i rany wasze, w tey świętey bitwie odniesione, podług możności goione były przez łączenie korzyści i przywileiów z nabytą z tąd sławą i poważeniem. Na wdowy i sieroty woiowników, którzy życie swe za Oyczyznę położyli, czynione były i teraz się czynią szczególnieysze, a pieczołowite około ich opatrzenia ze strony Rządu względy."

)(3

„Przez to iednakże nie została ieszcze dopełniona miara chęci Naszey, w wymierzeniu należytey nagrody dla poświęcenia się zasług. Widząc skąpość gaży waszey, w porównaniu z gażą pobieraną przez waszych podległych, i niestosowność do teraźnieyszych życia potrzeb, dawno chcieliśmy opatrzenie wasze powiększyć; ale wielkie i nieodbite potrzeby Państwa, dotąd uczynić tego nie pozwalały; teraz zaś, za naypierwszą okolicznością możności, z zupełną słodyczą serca dopełniaiąc to, o czem myśleliśmy ustawicznie, oświadczamy, co następuie:

1. Wszystkim Sztabs- i Ober-Officerom Naszey gwardyi bokowey, woyska, garnizonów i wewnętrzney straży, zaczynaiąc od Chorążego do Pułkownika, nayłaskawiey daiemy dodatek gaży, podwalaiący iey ilość.

2. Do stopnia Dowodcy pułków gwardyi bokowey i woyska, Jenerałów brygady, Naczelników dywizyi i korpusów, Naczelników głównego Sztabu woyska, kieruiących iegoż wydziałami, prócz gaży podług rang pobieraney, przywiązuiemy prawo pobierania stołowych pieniędzy.

3. Oboyga tego uskutecznienie rozkazaliśmy zacząć od dnia 1go Stycznia, nadchodzącego 1817 roku, podług przepisów obiętych w Ukazie, na imie Naczelnika Głównego Sztabu Naszego, dnia dzisieyszego, wydanym."

Na autentyku własną Jego Cesarskiey Mości ręką podpisano:

Alexander.

W Kuryerze Litewskim czytamy następuiące obwieszczenie (które wielu Obywateli Galicyyskich i obcych w Kraiu naszym teraz bawiących, interessować może):

Kommissya dla urządzenia interessów Radziwiłowskich roku 1814 Lutego 24. dnia, Naywyższym Ukazem w Chaumont ustanowiona, a w dniu 14. miesiąca Grudnia 1816 roku do Nieświża zgromadzona, postanowiła rozpocząć czynności swoie, sądowe i ekonomiczne w dniu 14. (26.) Stycznia 1817 roku w mieście Wilnie, dokąd stosownie do organizacyi dla niey przez Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech Rossyi i Króla Polskiego w dniu 6. Sierpnia 1816 roku w St. Petersburgu podpisaney, zapozwy danemi będą od massy Radziłowskiey, iako też i od stron do niey interessowanych dla Obywateli Guberniiow Mińskiey, Wileńskiey, Grodzieńskiey, Wołyńskiey, Podolskiey, Białoruskiey, Inflantskiey, Kurlandzkiey i Obwodu Białostockiego z terminem sześcioniedzielnym, dla Obywateli zaś innych odległyszych Guberniow Rossyyskich i Królestwa Polskiego, z terminem dwónastoniedzielnym; wszystkim zaś innym za granicą mieszkaiącym, z terminem półrocznym. Wszyscy ci, którzy w przeciągu wyznaczonego rocznego terminu od daty ogłoszenia onego, tak w gazetach Kuryera Litewskiego, Korrespondenta Warszawskiego i gazety Warszawskiey, niestawią się, i z prawami swoiemi i pretensyami w formie przepisaney popisywać się nie będą, utracą tym samym na zawsze prawa swoie i wieczne onym milczenie nakazanem zostanie. Dan w Nieświżu miesiąca Grudnią 15. (27) dnia, roku 1816.

Alexander Pociey, Prezes.

Turcya.

W kilku szpitalach w Konstantynopolu pomnożyła się znacznie liczba zapowietrzonych. Do wielkiego szpitalu Greckiego w Konstantynopolu przywieziono 33 zapowietrzonych, z których tylko ieden przy życiu pozostał. W Greckim szpitalu w Perze liczba chorych podniosła się z 30 na 59, z których się iednak tylko 42 żywych znaydowało. Do szpitalow Ormiańskich przyięto w ciągu miesiąca Listopada 12 zapowietrzonych, z których tylko dway wyzdrowieli. W szpitalu Francuzkim i Frankońskim dnia 25go Listopada nie było żadnych zopowietrzonych.

Rozmaite Wiadomości.

Gazeta Pragska podaie następuiący, przypadkiem docieczony środek przeciwko wściekliznie.

W Udine, stolicy Friaulskiey, pewnemu biednemu człowiekowi, który był dostał obrzydzenia do wody (będącego niezawodnym znakiem wścieklizny) dano przez omyłkę po kilka razy octu winnego, zamiast innego napoiu, i przez to uzdrowiono go od tey okropney choroby. Hrabia Leonissa, Lekarz w Padwie słysząc o tem zdarzeniu, doświadczał tego samego sposobu na pewnym człowieku wścieklizną zarażonym, którego do szpitalu tamecznego oddano, i ordynował mu funt octu winnego z rana, tyleż w południe, i toż samo wieczór przez, co i prędko i zupełnie wyleczonym został.
